ВІСНИК

Академії праці і соціальних відносин

Федерації профспілок України

Засновано у 2011

Науковий збірник

Серія: Право та державне управління

4(4)

2011

*/£75 *est ars bon! et aequi»*
(Право — искусство добрых и справедливых поступков).

Цельс Публий Ювеитий. «Дигесты»

Серія: Праве та державне управління

Шамрай В.О.. доктор наук з державного управління, кандидат юридичних наук, професор. *голова редколегії*

Беляков К.І.. доктор юридичних наук, старший науковий співробітник *заступник голови*

Мельник О.М.. кандидат наук з державного управління, доцент, *відповідальний секретар*

Глушков В.О.. доктор юридичних наук професор

Ковальчук А.Т.. доктор юридичних наук доцент

Куаніченко С.О., доктор юридичних наук професор.

Копиленко О.Л.. доктор юридичних наук професор,

Мунтян В.Л.. доктор юридичних наук професор

Хуторян Н.М.. доктор юридичних наук професор

Шевченко О.О.. доктор юридичних наук професор

Щербина В.С., доктор юридичних наук професор

Бесчасний В.М., доктор наук з державного управління, професор Долгий О.А.. доктор наук з державного управління, професор Пашко Л.А., доктор наук з державного управління, професор Плеханов Д.О., доктор наук з державного управління, доцент Радиш Я.Ф.. доктор наук з державного управління, професор

Засновник Академія праці і соціальних відносин Федерації професійних спілок України

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ No 17838-6688Р від 18 березня 2011 р.

Збірник затверджений ВАК України як фаховий із спеціальностей: юридичні науки (Постанова Президії ВАК України від 01.07.2010 р. No 1-05/5),- державне управління (Постанова Президії ВАК України від 26.01.2011 р. No 1-05/1).

Виходить періодичністю чотири рази на рік

Передрукування матеріалів, опублікованих у збірнику, дозволяється лише за згодою авторів та видавця. У випадку передрукування цих матеріалів посилання на науковий збірник «Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. Серія: Право та державне управління» обов'язкові.

Рекомендовано до друку Вченою радою АПСВ ФПУ. Протокол No 4 від 1О листопада 2011 р.

Підписано до друку 11.11.2011 р.
Формат - 7Ох1О8/16. Друк офсетний. Папір офсетний No1.
Ум.-друк арк- 15.4. Тираж - 1ОО прим.
Ціна договірна.

Адреса видавництва:

Україна. 03680, МСП. м. Київ-187,
Велика Окружна дорога. 3 -ел./факс
(044) 526-15-45; e-mail:
edit@socosvlta.Klev.ua

Наукове редагування
Трубенко В.С. Бондар С.І.
Тетерук С.П.
Макетування та верстка Іоніна О.В.
Комп'ютерний набір Карпенко В.В.

Наукове редагування
Переклад

Редакція може не поділяти позиції й точки зору авторів, а також публікувати окремі матеріали у порядку обговорення.

© Академія праці І соціальних відносин Федерації профспілок України

Косянчук Т. О.
Розвиток механізму державного управління у сфері іноземного інвестування 4
Шамрай В.О., Макаров ВВ.
Управління продовольчим забезпеченням Державної прикордонної служби України 13
Максименко НВ.
Професійна модель сучасного керівника 23
Радиш Я. Ф., Сорока ОЯ.
Державне регулювання медичної діяльності на Прикарпатті у першій половині XX ст.: вступ до проблеми 28
і)€У(ркіймчиа кіадаи
підприємництва 43

та адзїжгадеа
МаляренкоАВ
Про упередженість як підставу дисциплінарної відповідальності суддів..... 37
(Щрн©! У 0 ацойед&Ээ
'Фїаааааіаз и[ра®©§ Зга«р®(роя.ащЗйк)ій ін^аза
Баклан ОБ.
До питань адміністративного примусу в сфері
БогатюкІ.Г.
Рекреаційні зони в Україні: стан та перспективи розвитку 48
Власов АВ.
Адміністративно-правова характеристика діяльності державних органів у сфері податкового контролю 52
Демський Е. Ф., Губанова О. В.
Окремі питання адміністративного провадження у справах за статтею 184-2 КУпАП..... 57
ЖуравельЯ. В., ТітовММ.
Про обмеження прав територіальних громад на місцеве самоврядування..... 63
Журавський О А
Організаційно-правове забезпечення адміністративного судочинства України за умов судово-правової реформи 67
ЗьолкаВЛ.
Генезис адміністративно-правових основ захисту територіальної цілісносності і недоторканності державних кордонів України ....,..... 72
Лапка ОЯ.
Конституційно-правова реформа в Україні: історичні передумови запровадження, мета та моделі втілення 78
Лопушанська О. В.
Правові питання врегулювання мовної політики на міжнародному рівні 83
МанжулаАА
Деякі проблеми щодо визначення системи, складу та видів проступків проти громадського порядку ... .87
МорозД.0.
Міжнародна взаємодія податкової міліції: інформаційно-правовий аспект..... 92
Осинська ОВ.
Права літніх людей та національна соціальна політика з проблем старіння: теоретичні та практичні аспекти..... 97
Понамарчук О. М.
Методи валютного контролю у системі міжнародних розрахунків..... 102
Пирога І. С.
Еластична ставка єдиного соціального внеску як елемент реформування системи соціального захисту 106
СаманьВ.В.
Понятгяфіскальноїфункціїдержави.....110
Шевчук В А.
Правові основи фінансування витрат на національну оборону і забезпечення безпеки держави _____ _____ _ 114
Яровий БД.
Особливості взаємодії' слідчих підрозділів з іншими підрозділами у розкритті та розслідуванні злочинів 120

Бровко НІ.
Антропологічно-правові засади дослідження феномену свободи індивіда 125
Домбровська ОВ.
Характеристика елементів змісту конституційного права людини на життя..... 129
тга Sswiypfe) 5 ирнзпз
SWajpfei ГОШЙвшішж З тїрїїиуціАЬі .ухкаїль
Грачова КЮ.
Подолання правового нігілізму як основна умова

ВласовАО.
Цивільно-правові та адміністративні послуги, їх

реалізації прав і свобод людини та громадянина в Україні..... 135
Капелюшна МВ.
Державно-правові ідеї в Україні революційної доби 1917-1921 рр.:станта перспективи наукової розробки 139
ДозачинаАС. |
Удосконалення українського судочинства: історичний досвід держави 143
Красніцьки й АВ.
Тенденції та етапи дослідження державотворчих процесів в Україні (1917-1921 рр.): історико-правовий аспект..... 148
ШЗрааИйаша гаjраіаЕ) 5 одасйгаьиий вцравд'нэз співвідношення.....;... ....
..... 153

Кохан М.С.
Місце премій у системі стимулювання та оплати праці, співвідношення їх з компенсаціями, доплатами і надбавками.....Ібб

.дРаяийВвть
Долгополов АМ.
Особливості доказування в кримінальному процесі Франції і США..... -.....165
МотляхОГ
Нормативно-правове регулювання використання поліграфа правоохоронними органами зарубіжних країн..... 169

УДК 351.86.073.52(477)

Шевчук В.А.,
заст. начальника факультету податкової міліції Національного університету Державної податкової служби України

У статті проаналізовані основні елементи фінансування витрат на національну оборону України, їх види та порядок розподілу для гарантування безпеки держави.

Ключові слова: *національна оборона, безпека держави, Збройні сили України, Стратегія національної безпеки України.*

Фінансування видатків на національну оборону зумовлюється необхідністю захисту інтересів держави у міжнародному співтоваристві. Обсяг таких витрат визначається системою офіційних поглядів військового характеру, виходячи із співвідношення різних воєнних угруповань у світі, напрямів зовнішньої політики України та інших факторів.

Правові основи фінансування витрат на національну оборону України включають закони і підзаконні акти, якими регламентується виділення бюджетних коштів для розвитку оборонної галузі в Україні. Оскільки в державі питання безпеки постало дуже гостро, багато науковців досліджували фінансове забезпечення оборони. Серед них В.Я. Білий, В.І. Варус, В.Б. Вагапов, В.П. Горбулін, А.Б. Качинський, О.М. Гончаренко, В.О. Косевцов, Е.М. Лисицин, В.І. Мунтіян, КП. Морозов, В.О. Мартинюк, О.О. Сохін, І.П. Голосніченко, В.Т. Шлемко, І.Ф. Бінько, А.Д. Лодзянов, В.Й. Ольшевський, Г.М. Перепелиця та ін.

У свою чергу, Б. Андресюк стверджував, що найважливішим показником воєнно-економічної безпеки країни є рівень витрат на національну оборону у відсотках до ВВП, показовими є також витрати на оборону на одного мешканця та на утримання одного військовослужбовця і що армія сильна не числом бійців, за сучасних умов, щоб залишатися боєздатною, вона повинна мати новітнє озброєння. При цьому оборонні витрати цілковито залежать не тільки від потреб ЗСУ, а й від можливостей держави, її економічного зростання.

Основною метою цієї статті є аналіз фінансування витрат на національну оборону України на сучасному етапі, чинники, які впливають на розподіл коштів та короткий огляд основних оборонних програм для гарантування безпеки держави.

Основною складовою Воєнної організації, ключовим силовим інститутом держави є Збройні Сили України (ЗСУ). У статті 17 Конституції України зазначено: «Захист суверенітету й територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою українського народу. Оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладається на Збройні Сили України» [1].

Серед комплексу чинників, що впливають на фінансування військових витрат, одним із визначальних є стан національної економіки - можливості держави утримувати силові інститути. Разом з тим визначення частки створеного суспільством валового внутрішнього продукту, що спрямовується на потреби національної безпеки та оборони, є питанням угоди між народом та владою про роль та місце силових структур у системі державних інститутів.

Організаційно-правовим підґрунтям фінансування витрат на оборону держави є прийняття та виконання оборонного бюджету як складової Державного бюджету України. Відповідно до норм чинного законодавства, річний загальнодержавний кошторис готується урядом та приймається парламентом. Після підписання Президентом законопроект отримує статус Закону України - обов'язкового для виконання державними інститутами та громадянами України документа. Організація фінансового забезпечення ЗСУ та інших силових інститутів держави здійснюється за єдиним, унормованим Конституцією та законами України механізмом.

Видатки на оборону' - це спрямування фінансових ресурсів на оборону держави для утримання Збройних сил, розвитку оборонної промисловості, проведення військових досліджень та ліквідації їх наслідків. Вони включають прямі, побічні і непрямі витрати.

Прямі витрати на оборону включають витрати на міністерства і відомства оборони держави, які складаються із витрат на утримання та навчання особового складу Збройних Сил України, придбання, утримання та експлуатацію озброєння, військової техніки та майна, військові науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, видатки на цивільну оборону, військову допомогу іноземним державам та інші витрати. Вони поділяються на поточні і капітальні.

Поточні витрати на оборону пов'язані в основному з підтримкою бойової могутності Збройних Сил України на досягнутому рівні. Вони включають грошове утримання військовослужбовців та заробітну плату цивільного вільнонайманого персоналу, витрати на медичне обслуговування, транспортування та інші види забезпечення діяльності особового складу, а також витрати, пов'язані з експлуатацією та ремонтом військової техніки.

Капітальні витрати пов'язані з матеріально-технічним переоснащенням Збройних Сил України та розвитком оборонної промисловості. Вони включають витрати на військові наукові дослідження і дослідно-конструкторські роботи, закупівлю озброєння та військової техніки, військове будівництво тощо.

Побічні видатки на оборону зумовлені утриманням Збройних Сил України, ліквідацією наслідків війни, переозброєнням тощо. Вони включають витрати на виплати пенсій, допомогу ветеранам війни, інвалідам та сім'ям загиблих, витрати із відбудови руйнувань, спричинених війною, відшкодування збитків, завданих воєнними діями тощо.

Непрямими вважаються видатки, що за своїм характером значною мірою відносяться до оборонних, але включені до кошторисів витрат цивільних міністерств і відомств.

Забезпечення фінансування ґрунтується на визначеному Конституцією і законами України розподілі повноважень міждержавними інститутами й реалізується наступним чином.

Верховна Рада України при формуванні та затвердженні Державного бюджету України визначає обсяги витрат на національну оборону.

1. Контроль за використанням коштів, що виділяються на потреби національної оборони здійснює Рахункова палата.
2. Кабінет Міністрів України:

□ визначає згідно із законодавством потреби у витратах на національну оборону;

□ забезпечує виділення в повному обсязі бюджетних асигнувань на потреби національної оборони;

□ у межах своєї компетенції здійснює контроль за використанням коштів, що виділяються на національну оборону.

3. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковуються відповідні силові інститути:

□ розробляють орієнтовні фінансові показники на довгострокову перспективу, державні програми розвитку' відповідно до завдань та функцій силових структур, що визначені нормативно-правовими актами, виходячи з необхідності досягнення конкретних результатів за рахунок бюджетних коштів;

□ забезпечують фінансування заходів державних програм розвитку та планів утримання та розвитку силових інститутів у межах виділених коштів;

□ здійснюють контроль за цільовим та ефективним використанням коштів, що виділяються на зазначені цілі.

Таким чином, нормативно-правова база фінансування ЗСУ та інших військових формувань у цілому відповідає завданням забезпечення національної безпеки України. Існуюча система державного управління в цій сфері ґрунтується на європейській традиції розподілу повноважень та компетенції між гілками влади і є досить збалансованою.

Ще при зародженні класичної політекономії Адам Сміт дійшов висновку, що витрати на утримання армії - це необхідні витрати для виконання обов'язку держави перед народом. Такий специфічний товар купує населення у держави, сплачуючи його вартість у вигляді податків. Отож, оборонні витрати - одне із головних «суспільних благ», які безперервно конкурують із соціальними витратами за частку, відведену їм у держбюджеті. Суперництво тим гостріше, чим більший тягар соціальної відповідальності покладається на державу. Соціальний сенс витрат на оборону існує лише в тому разі, коли вони перебувають у межах розумної достатності і справді служать гарантом безпеки держави.

Історія знає цікаві приклади. Скажімо, Японія, ринкова країна повоєнного періоду, яка зростала найшвидше, коштів на воєнне виробництво не витрачала. Вона спрямовувала ресурси на випуск споживчих товарів, зокрема побутової електроніки. Аналогічний досвід мала повоєнна ФРН. Кошти на оборону не виділялися зовсім, а в повному обсязі спрямовувались на економічний розвиток. Зате потім, здійснивши економічний прорив (Японія вийшла на друге, а ФРН - на третє місце у світі), ці держави почали інтенсивно створювати власні збройні сили, які сьогодні є одними з найдієздатніших у світі. Так, сьогодні оборонні витрати Японії становлять 1% від ВВП і чисельність збройних сил удвічі менша, ніж в Україні, однак в абсолютних показниках оборонні витрати Японії вищі за українські майже у 100 разів. Як бачимо, маючи свого часу слабку економіку, і ФРН, і Японія все ж таки віддали пріоритет саме економіці (на відміну від України, яка теж має слабку економіку), але функції із забезпечення своєї зовнішньої безпеки делегували США.

Те, що Україна економічно не могла утримувати частину збройних сил, яку успадкувала від колишнього СРСР, було зрозуміло одразу. їх уже не міг утримувати і сам СРСР. Це чітко простежувалось, починаючи вже з 1986 р. Для прикладу. У 1985 р. військовий бюджет становив 343,6 млрд. дол. США у цінах 1997р. [3, с. 168].

За даними на 1991 рік, на території України розміщувалось близько 30%

списочного складу Збройних Сил СРСР. Отже, якщо до витрат на 'їх утримання долучити витрати ВПК, то загальна сума становила майже 30% від ВВП. За ядерним потенціалом Україна посідала третє місце у світі (після США та Росії). На території України містився величезний військово- промисловий комплекс, який налічував 1840 підприємств, де працювало 2,7 млн. осіб. Із них 700 підприємств випускали суто військову продукцію та налічували 1,3 млн. працівників [4, с. 31].

Тепер оцінимо нинішні здобутки. Відсутність науково обґрунтованої та практично реальної, побудованої на основі національних інтересів політики держави у сфері оборони та безпеки на початковому етапі державотворення зробила нас заручником тієї патової ситуації, яку ми переживаємо, не роблячи правильних висновків і сьогодні.

Ключовою пересторогою функціонування та розвитку оборони України залишається відсутність єдиного загальновизнаного розуміння місця та ролі ЗСУ та інших військових структур у системі забезпечення національної безпеки, що обумовлює дисбаланс чисельності особового складу й фінансування її складових.

Правовою основою оборони держави є Конституція України, закони України *ДІ оборону України», «Про Збройні Сили України», «Про Раду національної безпеки і оборони України», інші законодавчі акти та відповідні міжнародні договори.

Як вже зазначалося, фінансування потреб оборони здійснюється виключно за рахунсг Державного бюджету України, що визначається Бюджетним кодексом України та спеціальним законодавством. Чинне законодавство визначає також мінімальну суму коштів, як мають бути спрямовані на фінансування потреб національної оборони - не менше 3% запланованого обсягу ВВП [2].

Функціональна структура видатків на національну оборону (код 0200) включає видатки у сфері оборони, наприклад, витрати Міністерства оборони України на виконання визначених йому завдань. Вони фінансуються Кабінетом Міністрів України за рахунок виділених на ці завдання коштів або додаткових коштів.

За рахунок коштів Державного бюджету утримуються органи військового управління - Міністерство оборони України, інші центральні органи виконавчої влади, що здійснюють керівництво військовими формуваннями, Генеральний штаб Збройних Сил України, штаби, командування, управління, постійні і тимчасово утворені органи у Збройних Силах України та інших військових формувань, призначені для виконання функцій з управління військами, об'єднання, з'єднання, військові частини, військові навчальні заклади, установи та організації, які належать до сфери управління зазначених центральних органів виконавчої влади, а також військові комісаріати, що забезпечують виконання законодавства з питань загального військового обов'язку і військової служби, мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Чинним законодавством України передбачається, що Збройні Сили України можуть здійснювати господарську діяльність. Так, земля, води, інші природні ресурси, а також майно, закріплені за військовими частинами, військовими навчальними закладами, установами та організаціями Збройних Сил України, є державною власністю, що належить їм на праві оперативного управління, та звільняється від сплати всіх видів податків. Отже, законодавством передбачається можливість національних Збройних Сил отримувати доходи від господарської діяльності, що витрачатимуться на їх власні потреби.

Фінансування органів і установ національної оборони здійснюється на основі їх кошторисів доходів і видатків. Зведені кошториси розглядаються у Міністерстві фінансів України і включаються до проекту Державного бюджету України. Фінансування видатків на оборону здійснюється через Державне казначейство України.

Видатки на правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави зумовлені необхідністю захисту її зовнішніх та внутрішніх інтересів. Фінансування правоохоронної діяльності і гарантування безпеки держави здійснюється в межах обсягу грошових коштів, затверджених у Державному бюджеті через систему головних розпорядників бюджетних коштів. Всі ці видатки фінансуються з Державного бюджету за винятком видатків на утримання підрозділів міліції, які фінансуються за рахунок місцевих бюджетів.

Відповідно до функціональної класифікації видатки бюджету на правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави включають такі витрати:

- видатки на утримання органів внутрішніх справ, до яких належить матеріально- технічне забезпечення спеціальних підрозділів з боротьби із організованою злочинністю; підрозділів органів внутрішніх справ; підрозділів дорожньо-патрульної служби та дорожнього нагляду; інспекції у справах неповнолітніх; приймальників- розподільників для неповнолітніх; спеціальних приймальників-розподільників;
- видатки на поточне утримання внутрішніх військ МВС України;
- видатки на утримання прокуратури, які включають видатки на поточне утримання Генеральної прокуратури України та місцевих органів прокуратури;
- видатки на кримінально-виправні системи: установи і підприємства України з виконання

покарань;

□ видатки на Прикордонні війська України, до яких належать видатки на утримання Прикордонних військ України та комплексну програму розбудови державного кордону України;

□ видатки на Службу безпеки України, які включають видатки на поточне утримання Служби безпеки України, антитерористичного Центру Служби безпеки України та матеріально-технічне забезпечення спеціальних підрозділів із боротьби з організованою злочинністю та ін.

Планування видатків на правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави здійснюється за програмно-цільовим методом. До найважливіших програм належать: «Забезпечення захисту прав і свобод громадян, суспільства і держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку», «Охорона та оборона особливо важливих державних об'єктів і супроводження перевезення ядерних матеріалів по території України», «Участь внутрішніх військ в охороні громадського порядку та боротьбі зі злочинністю, конвоювання арештованих і засуджених та охорона підсудних під час судових процесів» та ін.

З метою задоволення потреб окремі служби правоохоронної діяльності поєднують свою діяльність з господарською для залучення додаткових грошових коштів. Це, зокрема, виконання певної господарської діяльності установ і підприємств з виконання покарань, служби пожежної охорони тощо.

Важливою є Стратегія національної безпеки України [5], яка є одним із стратегічних пріоритетів політики національної безпеки і визначає: «Реформування інститутів сектору безпеки - Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з метою забезпечення їх готовності до виконання завдань оборони держави...». У контексті, що розглядається, реалізація цього стратегічного завдання здійснюється за такими напрямами:

□ підтримка Збройних Сил України та інших військових формувань у стані високої боєздатності, бойової й мобілізаційної готовності, наближення їх за складом, системою управління, навчання і підготовки, рівнем оснащення озброєнням та військовою технікою до стандартів збройних сил держав-членів НАТО;

□ забезпечення бюджетного фінансування сектора безпеки як цілісної системи в обсягах, достатніх для його реформування і розвитку;

□ визначення оптимальної структури та штатної чисельності органів сектора безпеки, виходячи з нагальних потреб національної безпеки та економічних можливостей держави;

□ розвиток системи стратегічного планування, координації та контролю діяльності органів сектора безпеки.

Стратегія національної безпеки передбачає поетапно привести бюджетне фінансування сектору безпеки до обсягів, які можна співставити з аналогічними видатками країн Європи.

Необхідність завершення воєнної реформи безпосередньо пов'язана із виконанням «Державної програми розвитку Збройних Сил України на 2006-2011 рр.», «Державної програми переходу Збройних Сил до комплектування військовослужбовцями, що проходять державну службу за контрактом» та інших нормативно-правових актів.

Наразі жодна із державних програм не виконується у повному обсязі. Реалізацію воєнної реформи в Україні фактично заблоковано. Фінансовий чинник у цьому контексті є одним із ключових.

Головним механізмом визначення реального стану та перспектив розвитку ЗСУ є державний оборонний огляд.

У Стратегічному оборонному бюлетені України до 2015 р. (Білій книзі України [6]), прийнятому у 2004 р. на основі оборонного огляду, здійсненого українськими фахівцями у взаємодії із штаб-квартирою НАТО, серед ключових чинників будівництва ЗСУ визначається необхідність максимально ефективного використання коштів, передбачених на потреби оборони. Помилки і прорахунки у плануванні витрат на оборону призведуть не тільки до руйнації планів реформування й будівництва армії нового типу, а й до дискредитації самої ідеї оборонного планування в Україні та поставить під сумнів спроможність державних органів якісно виконати це завдання.

На основі розробленої вітчизняними науковцями інформаційно-аналітичної системи підтримки оборонного планування було здійснено фінансово-економічне обґрунтування реформування та розвитку Збройних Сил України на період до 2015 р. Стратегічним оборонним бюлетенем передбачалось, що на 2015 р. загальна чисельність ЗСУ становитиме близько 90-100 тис. осіб (близько 70-75 тис. військовослужбовців і 20-25 тис. цивільного персоналу), буде виведена з бойового складу велика кількість ОВТ та вивільнена зайва інфраструктура. При цьому реформовані ЗСУ будуть здатні реагувати на конфлікти низької (збройний конфлікт) та середньої (локальна війна) інтенсивності, брати участь у міжнародних операціях, надавати підтримку органам державної влади, здійснити мобілізацію на випадок конфлікту високої інтенсивності.

Реалізація визначених Білою книгою України параметрів реформування ЗСУ передбачала такі видатки із загального фонду державного бюджету на потреби Міністерства оборони України: 2009 Р-9,764 млрд. грн., 2010 р. - 10,708 млрд. грн., 2011 р. - 11,678млрд.грн., 2012р.- 12,660 млрд. грн., 2013 р.~ 13,786 млрд. грн., 2014р.- 15,64 млрд. грн., 2015 р. - 16,446 млрд. грн.

До того ж, як заявив міністр оборони України М. Єжель, у 2012 р. закладені на фінансування оборонних видатків кошти дадуть змогу розпочати фінансування програм з технічної модернізації Збройних Сил. Вперше в проекті державного бюджету урядом закладено видатки, які дадуть змогу розпочати фінансування програм розвитку озброєння та військової техніки. На це передбачено 2 млрд. 867 млн. грн., що втричі більше, ніж у 2011 р. Це дасть змогу зупинити процес зниження рівня технічної готовності [7].

Також планується частково оновити найважливіші зразки техніки, провести дослідно-конструкторські роботи з розробки і модернізації озброєння та військової техніки. Зокрема, у проекті держбюджету на 2012 р. закладено 1,36 млрд. грн. на фінансування проекту створення зразків військової техніки, а саме - корабля класу «Корвет», ракетного комплексу «Сапсан» та військово-транспортного літака Ан-70. На ці програми у бюджеті 2011 р. передбачалося 529 млн. грн.

На 13% збільшиться фінансування програми створення військово-транспортного літака Ан-70 - на це планується виділити 454 млн. грн. у 2012 р. Фінансування створення ракетного комплексу «Сапсан» порівняно з 2011 р. збільшено у 10 разів (до 196 млн. грн.), корабля класу «Корвет» - у 5 разів (до 430 млн. грн.). На створення єдиної автоматизованої системи управління Збройними Силами України передбачено 285 млн. грн., що в 11 разів більше, ніж у бюджеті-2011 [8].

Економіка України перебуває у фазі трансформації. Висновок - необхідність забезпечення економічного зростання. Якщо немає відповідного фінансового ресурсу, робиться інвентаризація, на її основі - аналіз, потім прогноз та план із визначенням пріоритетів із прив'язкою до реальних ресурсів. Потім створюються конкретні програми реалізації накреслених реформ та заходів зі збалансування бойового потенціалу з оборонними витратами. На початку 90-х років держава повинна була прийняти та узаконити відповідні рішення: що необхідно залишити для Збройних Сил, що законсервувати, що перевести на самоокупність, що конвертувати, що передати в народногосподарський комплекс, які залишки реалізувати. Це потрібно було робити з відповідною підготовкою питань, комплексно, виходячи з національних інтересів і в найкоротші терміни. Але цього зроблено не було. Замість того, щоб отримати додатковий фінансовий ресурс від використання надлишку потенціалу, зосередженого у Збройних Силах, держава несе додатковий тягар від експлуатації зайвої техніки, озброєння, інфраструктури, ліквідність яких за ці роки безжалісно з'їдає фізичне та моральне старіння, величезні затрата на утилізацію та зменшення вибухово-пожежної небезпеки баз, складів, арсеналів. Усе це призвело до того, що потенціал безпеки ми перетворили на потенціал небезпеки.

Література:

1. Конституція України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua
2. Закон України «Про оборону України» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua
3. Безопасность России: XXI век - М., 2000. — С. 168.
4. Кузьменко П.В. Інвестиційна політика в регіоні / П.В. Кузьменко. - К.; 1992. - С.31 •
5. Стратегія національної безпеки України затверджена Указом Президента України від 12 лютого 2007 р. № 105/2007 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://wwvz.president.gov.ua/
6. Стратегічний оборонний бюлетень України до 2015 року (Біла книга України) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua
7. Інформація Національного інформаційного бюро «Уряд збільшить наступного року видатки на оборону» Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrinform.ua/
8. Інформація Національного інформаційного бюро «Бюджет-2012 дасть змогу розпочати фінансування програм з технічної модернізації ЗСУ — Єжель» Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrinform.ua/

Шевчук В.А. Правовые основы финансирования затрат на национальную оборону и обеспечения безопасности государства. *В статье проанализированы основные элементы финансирования затрат на национальную оборону Украины, их виды и порядок распределения для гарантирования безопасности государства.*

Ключевые слова: *национальная оборона, безопасность государства, Вооруженные Силы Украины, Стратегия национальной безопасности государства.*

Shevchuk V.A. Legal frameworks of expenditure financing of the national defense and state safety providion. *The basic elements of expenditure financing of national defense of Ukraine, their types and order of distribution to guarantee the safety of the state are analyzed in the article.*

Key words: *national defense, state security, the Armed Forces of Ukraine, National Security Strategy of Ukraine.*